

Rekabet Kurumu Başkanlığından;

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2023-6-041

(Önaraştırma)

Karar Sayısı : 24-14/297-120

Karar Tarihi : 21.03.2024

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE

Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN,
Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER : Elif Sıdıka SARI YILDIZ, Mehmet Fatih BAŞARICI

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : - Altın Çini ve Seramik Sanayi AŞ
Atatürk Bulvarı Eskişehir Yolu Üzeri 8. Km. Merkez/Kütahya

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Altın Çini ve Seramik San. AŞ'nin yeniden satıcılarına bölge veya müşterilere ilişkin kısıtlamalar getirmek suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği iddiası.
- (2) **F. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 24.10.2023 tarih ve 43811 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 20.11.2023 tarihli ve 2023-6-041/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, Rekabet Kurulunun (Kurul) 23.11.2023 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 23-54/1074-M sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (3) İlgili karar uyarınca düzenlenen 15.03.2024 tarihli ve 2023-6-041/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **G. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; Altın Çini ve Seramik San. AŞ'nin (ALTIN ÇİNİ) yeniden satıcılarına bölge ve müşterilere ilişkin kısıtlamalar getirdiği yönünde herhangi bir ihlal tespit edilmediği, bu nedenle adı geçen teşebbüs hakkında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Hakkında İnceleme Yapılan Taraf (ALTIN ÇİNİ)

- (5) 1983 yılında Kütahya çinisi üretmek üzere faaliyete başlayan teşebbüs, 1988 yılında sermaye şirketi konumuna gelerek faaliyetlerine devam etmiştir. Teşebbüsün hâlihazırda seramik kaplama malzemeleri ve Kütahya çinisi üretmekte olduğu ve 17.05.2023 tarihli kapasite raporuna göre (.....) m² yer karosu, (.....) m² duvar karosu üretebilme kapasitesine sahip olduğu belirtilmiştir. Teşebbüs üzerinde (.....) ve (.....) oranında hisseye sahip olup teşebbüsün başkaca iştiraki ve/veya faaliyet alanı bulunmamaktadır.

H.2. Sektör Hakkında Bilgi

- (6) Seramik sektörü; seramik kaplama malzemeleri (SKM), seramik sağlık gereçleri (SSG), seramik sofa ve mutfak eşyaları, porselen sofa ve mutfak eşyaları, teknik seramikler, refrakter harç ve tuğlalar ile seramik ham maddeleri alt sektörlerinden oluşan, inşaat sektörüne önemli oranda girdi sağlayan bir sanayi dalıdır.

- (7) Seramik sektörü temel olarak "genel seramikler" ve "teknik seramikler" olarak ikiye ayrılmaktadır. Genel seramikler; metal oksitleri içeren kil, kaolin, kuvars, kalsit gibi inorganik ham maddelerin belirli oranlarda karıştırılıp şekillendirilerek yüksek sıcaklıklarda pişirilmesiyle elde edilmektedir. Teknik seramikler ise genel seramiklerin yapımında kullanılan oksitlere ilave olarak karbür, nitrür vb. oksit dışı ve silikat malzemelerin belirli oranda karıştırılıp şekillendirilerek pişirilmesiyle ortaya çıkmaktadır.
- (8) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yayınlanan 2021 tarihli Seramik Sektör Raporu'nda¹ yer alan bilgilere göre; sektörün lokomotif ürün grubu seramik karodur. 2020 tarihinde Türkiye, 370 milyon m² üretimi ile SKM üretiminde Avrupa'da ikinci, dünyada yedinci sırada; ihracat açısından ise Avrupa'da üçüncü ve dünyada beşinci sırada yer almaktadır. Türkiye İnşaat Malzemesi Sanayicileri Derneği (İMSAD) tarafından yayınlanan Yapı Sektörü Raporu'na² göre ise Türkiye'nin 2022 yılı SKM üretimi 524 milyon m²'dir.
- (9) Dünya seramik kaplama ihracatında ise ilk sıralar İtalya, Çin ve İspanya arasında her yıl değişmektedir. Türkiye ise 2022 yılında 1,02 milyar Dolar ile 4. sırada yer almıştır. Türkiye'nin dünya seramik kaplama ihracatı pazar payı ise 2022 yılında %4,53 olmuştur.
- (10) Sektöre ilişkin Türkiye'de faaliyet gösteren teşebbüslerin pazar payı bilgilerine aşağıdaki tabloda yer verilmektedir:

Tablo 1: Türkiye'de SKM Pazarında Faaliyet Gösteren Teşebbüslerin Pazar Payları

Teşebbüs	Pazar Payları (%)				
	2019	2020	2021	2022	2023
Kale Seramik	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Kütahya Seramik	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Akgün Seramik San.	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Söğütsen Seramik	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Qua Granit	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Bien	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Vitra	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Graniser Seramik	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Yurtbay Seramik	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Ege Seramik	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Uşak Seramik	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Hitit Seramik	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Anka Toprak	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Termal Seramik	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Seramiksan	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Akgün Seramik	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

¹ <https://www.sanayi.gov.tr/plan-program-raporlar-ve-yayinlar/sector-raporlari/mu2812011410>; (Erişim Tarihi: 02.03.2024)

² https://imsad.org/dflip/Uploads/Files/Yapi_Sektoru_Raporu_2022_web.pdf; (Erişim Tarihi: 11.03.2024)

Decovita	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Seranit Granit	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Yüksel Seramik	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Pera Seramik	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ALTIN ÇİİNİ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Kaynak: (.....) Cevabi Yazı ³					

H.3. İlgili Pazar

H.3.1. İlgili Ürün Pazarı

- (11) Yapılan önaraştırmanın konusunu, ALTIN ÇİİNİ'nin yeniden satıcılarına bölge veya müşterilere ilişkin kısıtlamalar getirmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespiti oluşturmaktadır. Dosya kapsamında edinilen bilgiler ışığında ALTIN ÇİİNİ'nin SKM ve çini ürünlerinin üretimi ve dağıtım alanında faaliyet gösterdiği bilinmektedir. Bununla birlikte ALTIN ÇİİNİ'nin ürünlerinin yeniden satışını gerçekleştiren teşebbüslerin ürün yelpazesinde ise çini ürünlerinin bulunmadığı görülmektedir. Ek olarak ALTIN ÇİİNİ'nin yeniden satıcılarına yer karosu, duvar karosu gibi seramik kaplama malzemelerinin satışını gerçekleştirdiği göz önünde bulundurulduğunda, dosya bakımından ilgili ürün pazarının "seramik kaplama malzemelerinin satışı" pazarı olarak tanımlanabileceği değerlendirilmektedir.
- (12) Öte yandan Kılavuz'un 20. maddesinde; "...İnceleme konusu işlem, gerek ürün gerekse de coğrafi açıdan olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler yaratmıyor ya da alternatif tüm tanımlar açısından rekabeti bozucu bir etki söz konusu oluyorsa pazar tanımı yapılmayabilir" ifadesine yer verilmiştir. Bu çerçevede, mevcut dosyada ulaşılabilecek sonucu etkilemeyeceği değerlendirildiğinden ilgili ürün pazarı tanımı yapılmasına gerek olmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

H.3.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (13) Coğrafi pazar, teşebbüslerin mal ve hizmetlerinin arz ve talebi konusunda faaliyet gösterdikleri, rekabet koşulları yeterli derecede homojen olan ve özellikle rekabet koşulları komşu bölgelerden hissedilir derecede farklı olduğu için bu bölgelerden kolayca ayrılabilen bölgelerdir. Dosya konusu SKM ürünlerinin tüm Türkiye'de satışının yapılabildiği, ülke genelinde rekabet koşullarında bölgeler bazında belirgin farklılıklar olmadığı göz önüne alındığında ilgili coğrafi pazarın "Türkiye" olarak belirlenebileceği değerlendirilmektedir. Bununla birlikte, detaylı pazar tanımı yapılması dosya özelinde ulaşılabilecek sonucu değiştirmeyeceğinden, ilgili coğrafi pazar tanımı yapılmamıştır.

H.4. Dosya Kapsamında Elde Edilen Bilgi ve Belgeler⁴

- (14) Dosya kapsamında ALTIN ÇİİNİ ile ALTIN ÇİİNİ'nin Kahramanmaraş bayisi Kardeşler Seramik Orhan Akkoyun'da (KARDEŞLER SERAMİK) ve Gaziantep bayisi Gürsu Ticaret Mehmet Çörekçioğlu ve Ortakları'nda (GÜRSU TİCARET)⁵ yerinde incelemeler gerçekleştirilmiştir. Yerinde incelemelerde teşebbüslerden elde edilen belgelere aşağıda yer verilmektedir.

³ (.....) numaralı dosya kapsamında elde edilen belgeden faydalanılmıştır.

⁴ Belgelerdeki ifadeler, belgelerin aslına sadık kalmak amacıyla herhangi bir düzeltme yapılmaksızın aynı şekliyle alınmıştır.

⁵ Yerinde incelemede ALTIN ÇİİNİ bayisi GÜRSU TİCARET'ten herhangi bir belge alınmamıştır.

H.4.1. ALTIN ÇİİNİ’de Gerçekleştirilen Yerde İncelemede Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

- (15) **Bulgu-1:** 01.02.2019 tarihinde ALTIN ÇİİNİ Mersin bayisi (.....) yetkilisi (.....) tarafından ALTIN ÇİİNİ yetkilisi Satış ve Pazarlama Müdürü (.....)’a gönderilen “SİPARİŞ-DİREK SEVK” konulu e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

(.....):
 “MERHABA (.....);
 SEVK YERİ: (.....)
 (.....) GAZİANTEP
 TEL: (.....)”

40*40	MIX STONE GRİ END	(.....) PLT
40*40	DERETAŞI YEŞİL END	(.....) PLT
40*40	GARDEN BEJ END.	(.....) PLT
48*48	ADALYA BEJ 1.KLT	(.....)

SEVKİNİ RİCA EDERİZ.”

- (16) **Bulgu-2:** 06.08.2019 tarihinde ALTIN ÇİİNİ Mersin bayisi (.....) yetkilisi (.....) tarafından ALTIN ÇİİNİ yetkilisi Satış ve Pazarlama Müdürü (.....)’a gönderilen “DİREK SEVK” konulu e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

(.....):
 “MERHABA (.....)
 SEVK YERİ: (.....)
 ADRES: (.....) KİLİS/ANTEP⁶
 TLF:(.....)”

40*40	TRİAJ BEJ END	(.....) PALET
30*40	MARMOL END	(.....) PALET
22,5*50	TRİAL KAHVE 1. KLT	(.....) PALET

40*40 alaturka bone 1.klt ile aracın üzerine tamamlayınız
 SEVKİNİ RİCA EDERİM.”

- (17) **Bulgu-3:** 24.11.2020 tarihinde ALTIN ÇİİNİ Mersin bayisi (.....) tarafından ALTIN ÇİİNİ yetkilisi Satış ve Pazarlama Müdürü (.....)’a gönderilen “SİPARİŞ + Direk sevk” konulu e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

(.....):
 “SEVK YERİ: (.....)
 (.....) GAZİANTEP
 TEL: (.....)”

Araç1
 30x60 NAZ GRİ 1. KLT. (.....) PALET
 Araç2
 30X60 NAZ GRİ 1. KLT. (.....) PALET
 Araç 3
 30X60 NAZ BEJ DEKOR 1. KLT (.....) PLT
 30X60 NAZ GRİ DEKOR 1. KLT. (.....) PLT
 40X40 NAZ BEJ 1.KLT. (.....) PLT

⁶ Bulguda “KİLİS/ANTEP” şeklinde yer alan adres bilgisinin Kilis iline ait olduğu tespit edilmiştir.

40X40 NAZ GRİ 1. KLT (.....) PLT
 30X60 NAZ BEJ 1. KLT (.....) PLT
 30X60 NAZ GRİ 1.KLT (.....) PLT.
 Sevkinin rica ederim.”

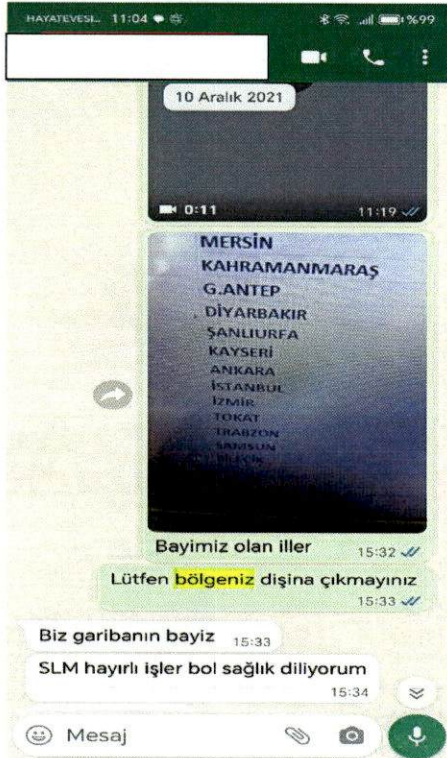
- (18) Bulgu-4: 09.12.2020 tarihinde ALTIN ÇİİNİ Mersin bayisi (.....) yetkilisi (.....) tarafından ALTIN ÇİİNİ yetkilisi Satış ve Pazarlama Müdürü (.....)'a gönderilen e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

(.....):
 (.....) MERHABA,
 SEVK YERİ : (.....)
 (.....) GAZİANTEP

BOYUTU	ÜRÜN ADI	KALİTE	PALET
20X40	EGE BEYAZ	(.....)	(.....) PLT
20X40	EGE KIRMIZI	(.....)	(.....) PLT
30X60	TEOS BEYAZ	(.....)	(.....) PLT

İyi çalışmalar
 (.....)”

- (19) Bulgu-5: ALTIN ÇİİNİ Satış ve Pazarlama Müdürü (.....)'ın mobil cihazından elde edilen ve (.....) tarafından ALTIN ÇİİNİ Mersin bayisi (.....) yetkilisi (.....)'e gönderilen 10.12.2021 tarihli *WhatsApp* yazışmasında yer alan ifadelerin görseline aşağıda yer verilmektedir:

- (20) Bulgu-6: 11.12.2023 tarihinde ALTIN ÇİİNİ Mersin bayisi (.....) yetkilisi (.....) tarafından ALTIN ÇİİNİ yetkilisi Satış ve Pazarlama Müdürü (.....) ile Satış ve Pazarlama Müdür

Yardımcısı (.....)'e gönderilen "DİREK SEVK" konulu e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

(.....):
"MERHABA (.....),
SEVK YERİ: (.....)
GAZİANTEP
TEL: (.....)

ÜRÜN	MİKTAR
48*48 SEDİR BEJ 1. KLT	(.....)

Sevkinizi rica ederim , iyi çalışmalar.
Saygılarımla."

H.4.2. KARDEŞLER SERAMİK'te Gerçekleştirilen Yerde İncelemede Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

- (21) Bulgu-7: ALTIN ÇİNİ Kahramanmaraş bayisi KARDEŞLER SERAMİK'te yapılan yerinde incelemede SKM ve çeşitli seramik ürünlerinin satışına ilişkin faturalar elde edilmiştir. KARDEŞLER SERAMİK yetkilisi (.....) tarafından Gaziantep'te bulunan (.....)'ye (.....) TL tutarında ürün satışının yapıldığına ilişkin 03.11.2023 tarihli e-arşiv faturasının görseline aşağıda yer verilmektedir:

(.....TİCARİ SIR.....)

- (22) Bulgu-8: KARDEŞLER SERAMİK yetkilisi (.....) tarafından Malatya'da bulunan (.....) isimli müşteriye (.....) TL tutarında ürün satışının yapıldığına ilişkin 21.02.2024 tarihli e-arşiv faturasının görseline aşağıda yer verilmektedir:

(.....TİCARİ SIR.....)

H.5. Değerlendirme

- (23) Şikayet dilekçesinde özetle;
- Altın Çini ve Seramik San. AŞ (ALTIN ÇİNİ) unvanlı teşebbüsün seramik üretimi ve satışı faaliyetleri ile iştigal ettiği,
  - ALTIN ÇİNİ'nin satıcılarına buldukları illerden başka illere ürünlerinin satılmaması konusunda baskı yaptığı, bu durumun nihai tüketicileri buldukları illerden ürünü almaya mecbur kıldığı ve dolayısıyla nihai tüketicilerin yüksek fiyatlı ürün almalarına neden olduğu,
  - Şikâyetçi tarafından ikamet ettiği il olan Gaziantep dışındaki illerde faaliyet gösteren ALTIN ÇİNİ yetkili satıcıları ile iletişime geçildiğinde; Gaziantep'e ürün

satamayacakları ve şikâyetçinin bulunduğu ildeki satıcıdan ürünleri alması gerektiği cevabını aldığı, ALTIN ÇİİNİ yetkilisi (.....) tarafından da aynı cevabın verildiği,

- ALTIN ÇİİNİ tarafından uygulanan sistemin, tüketiciyi o bölgedeki satıcıdan ürün almaya zorladığı, tüketicinin yüksek fiyatlı ürün almasına sebep olduğu ve tüketicinin istediği yerden ürün alma özgürlüğünü yok ettiği

ifade edilerek 4054 sayılı Kanun kapsamında gereğinin yapılması talep edilmiştir.

- (24) Bu çerçevede, yapılan önaraştırma; ALTIN ÇİİNİ'nin yeniden satıcılarına bölge veya müşterilere ilişkin kısıtlamalar getirmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği şüphesi üzerine başlatılmıştır. Önaraştırma konusunu oluşturan hususlar temel olarak sağlayıcı tarafından yeniden satıcıların aktif ve pasif satışlarının kısıtlanmasına ilişkindir. Bu kapsamda ALTIN ÇİİNİ ve yeniden satıcıları arasındaki eylemlerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında incelenmesine ilişkin değerlendirmelere yer verilmektedir.

H.5.1. Bölge ve Müşteri Kısıtlamalarına Yönelik Teorik Çerçeve

- (25) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde "*Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.*" hükmü yer almaktadır. Söz konusu madde, aynı seviyede faaliyet gösteren rakip teşebbüsler arasındaki rekabeti sınırlayıcı anlaşmaları (yatay anlaşmalar) kapsadığı gibi rakip olmayan, başka bir ifadeyle arz zincirinin farklı seviyelerinde yer alan teşebbüsler arasındaki anlaşmaları (dikey anlaşmalar) da kapsamaktadır.
- (26) 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (2002/2 sayılı Tebliğ)'nin kapsamını belirleyen 2. maddesinde, "*Üretim veya dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetlerin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalar*" dikey anlaşmalar olarak tanımlanmıştır. Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz (Kılavuz)'da bir anlaşmanın dikey anlaşma sayılabilmesi için anlaşmaya iki veya daha fazla teşebbüsün taraf olması, tarafların üretim veya dağıtımın farklı seviyelerinde faaliyet gösteriyor olması, anlaşmanın belirli mal ve veya hizmetlerin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılmış olması gerektiği açıklanmaktadır.
- (27) 2002/2 sayılı Tebliğ'in 2. maddesine göre dikey anlaşmalar "*Tebliğde belirtilen koşulları taşıması kaydıyla, 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesindeki yasaklamadan Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak grup olarak muaf*" tutulmuştur. Dikey anlaşmaların, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi hükümlerinin uygulanmasından grup olarak muaf tutulabilmesi için 2002/2 sayılı Tebliğ'in "*Kapsam*" başlıklı 2. maddesinin ikinci paragrafında yer alan "*sağlayıcının dikey anlaşma konusu mal ve hizmetleri sağladığı ilgili pazardaki pazar payının %30'u aşmaması*" koşulunu taşıması gerekmektedir. Ayrıca anılan Tebliğ'in "*Anlaşmaları Grup Muafiyeti Kapsamı Dışına Çıkaran Sınırlamalar*" başlıklı 4. maddesi, "*Aşağıda sayılan, rekabeti doğrudan veya dolaylı olarak engelleme amacı taşıyan sınırlamaları içeren dikey anlaşmalar bu Tebliğ ile tanınan muafiyetten yararlanamaz*" hükmünü içermektedir. Dolayısıyla söz konusu maddede sayılan kısıtlamaları içermeyen dikey anlaşmalar grup muafiyetinden yararlanabilmektedir.
- (28) 2002/2 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, yine aynı bentte sayılan haller dışında, alıcının sözleşme konusu mal veya hizmetleri satacağı bölge

veya müşterilere ilişkin kısıtlamalar getirilemeyeceği ifade edilmektedir. Bahse konu istisnai hallere aşağıda yer verilmektedir:

- Alıcının müşterilerince yapılacak satışları kapsamaması kaydıyla sağlayıcı tarafından kendisine veya bir alıcıya tahsis edilmiş münhasır bir bölgeye ya da münhasır müşteri grubuna yapılacak aktif satışların kısıtlanması,
- Toptancı seviyesinde faaliyet gösteren alıcının son kullanıcılara yönelik satışlarının kısıtlanması,
- Bir seçici dağıtım sistemi üyelerinin yetkili olmayan dağıtıcılara satış yapmalarının kısıtlanması,
- Birleştirilmek amacıyla tedarik edilen parçaların söz konusu olması halinde, alıcının bunları üretici konumundaki sağlayıcının rakiplerine satmasının kısıtlanması.

- (29) 2002/2 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, alıcılara sözleşme konusu mal veya hizmetleri satacağı bölge ve müşteriler konusunda getirilen kısıtlamalara ilişkindir. Buna göre, maddede sayılan ve yukarıda yer verilen dört istisna dışında kalan hallerde, alıcıya bölge veya müşteri kısıtlaması getirmek mümkün değildir.
- (30) Teşebbüslere münhasır bir bölge veya müşteri grubu vermek suretiyle tanınan koruma mutlak bir koruma olmayıp alıcı teşebbüsler kendilerine tahsisli bölgeye veya müşteri grubuna satış yaparken sisteme dâhil diğer alıcıların ancak aktif rekabetinden korunabilirler. Başka bir ifadeyle sağlayıcı teşebbüs ancak, kendisine veya bir alıcıya tahsis edilmiş münhasır bölgeye ya da müşteri grubuna yapılacak aktif satışları kısıtlayabilir. Bu bölgeye veya müşteri grubuna yapılacak pasif satışların kısıtlanması ise anlaşmayı grup muafiyeti dışına çıkaran bir ihlal olarak değerlendirilecektir.⁷
- (31) Bu açıklamadan yola çıkarak münhasır bölge/müşteri paylaşımının bulunduğu dağıtım sistemlerinde sadece aktif satışların yasaklanabileceği, böyle bir sistemin bulunmadığı hallerde ise aktif satışın da yasaklanamayacağı anlaşılmaktadır. Diğer bir deyişle dağıtıcılarına münhasır bölgeler ya da müşteri grupları tahsis etmek suretiyle dağıtım ağı kurmamış olan sağlayıcıların aktif ve pasif satış yasağı getirmeleri hukuka aykırıdır.

H.5.2. Dosya Kapsamında Elde Edilen Bilgi ve Belgelerin 4054 sayılı Kanun'un 4. Maddesi Kapsamında Değerlendirilmesi

- (32) Dosya kapsamında elde edilen bilgi ve belgelere yönelik değerlendirmelerde ilk olarak yerinde incelemeler kapsamında elde edilen belgeler değerlendirilecektir. Bu çerçevede ilgili delillerden Bulgu-1, Bulgu-2, Bulgu-3, Bulgu-4 ve Bulgu-6'nın ALTIN ÇİNİ ile bayisi konumundaki (.....) arasında geçen yazışmalara ilişkin olduğu görülmektedir. İlgili yazışmalarda Mersin ilinde faaliyet gösteren (.....) tarafından Gaziantep ve Kilis illerinde bulunan müşterilere yönelik sipariş oluşturulduğu ve ALTIN ÇİNİ'den ilgili ürünlerin tesliminin, yazışmalarda belirtilen adreslere yapılmasının talep edildiği görülmektedir.
- (33) Diğer yandan Bulgu-5'te ALTIN ÇİNİ yetkilisi tarafından 10.12.2021 tarihinde (.....) yetkilisi (.....)'e çeşitli illerin adının yer aldığı bir listenin fotoğrafının iletildiği ve "Bayimiz olan iller", "Lütfen bölgeniz dışına çıkmayınız" ifadelerinin kullanıldığı görülmektedir. İlgili ifadelerden ALTIN ÇİNİ'nin, bayilerinin faaliyet gösterdikleri il dışındaki illerde satış yapmalarını istemediği, söz konusu ifadenin aktif ve pasif ayrımı yapılmadan tüm

⁷ Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz (para 22)

satışların kısıtlanmasına yönelik olabileceği izlenimi uyanmaktadır. Öte yandan ALTIN ÇİNİ'nin ilgili mesajı gönderdiği başkaca bayileri olup olmadığı hususuna yönelik herhangi bir bilgi elde edilemese de konuya ilişkin 27.02.2024 tarihinde ALTIN ÇİNİ tarafından gönderilen cevabi yazıda; teşebbüsün yetkili satıcı veya münhasır bayi gibi bir sisteminin olmadığı, buna ilişkin olarak herhangi bir bayilik sözleşmesinin de bulunmadığı ve teşebbüsü tercih eden satıcılara yönelik özel üretim ve satış yapıldığı belirtilmiştir. İlaveten ALTIN ÇİNİ'de yapılan yerinde incelemeye ilişkin yerinde inceleme tutanağının ekinde yer alan sözleşme ve faturalardan ALTIN ÇİNİ'nin gerçekleştirdiği satışlara ilişkin olarak alıcılarla münferit satış sözleşmeleri akdettiği anlaşılmaktadır.

- (34) 21.02.2024 tarihli Bulgu-8 ve 03.11.2023 tarihli Bulgu-7'de ise Kahramanmaraş'ta faaliyet gösteren KARDEŞLER SERAMİK'in Malatya ve Gaziantep illerinde bulunan müşterilere yapılan satışlar için birer fatura düzenlendiği görülmektedir. Bu durumda 10.12.2021 tarihli Bulgu-5'te ALTIN ÇİNİ tarafından bayilerine yönelik iletilen uyarının aksinin gerçekleştiği anlaşılmaktadır.
- (35) Konuya ilişkin olarak ALTIN ÇİNİ Kahramanmaraş bayisi KARDEŞLER SERAMİK tarafından gönderilen 24.02.2024 tarihli cevabi yazıda ise ALTIN ÇİNİ tarafından uygulanan bir münhasır bölge sisteminin olmadığı, başka bölgelere ürün satışı konusunda ALTIN ÇİNİ'nin bu durumu hoş karşılamadığı ancak yeniden satıcılara yönelik herhangi bir yaptırımının söz konusu olmadığı belirtilmiştir. Bulgu-7 ve Bulgu-8'de yer verilen faturaların da söz konusu hususları destekler nitelikte olduğu görülmektedir.
- (36) İlaveten ALTIN ÇİNİ Gaziantep bayisi GÜRSU TİCARET tarafından gönderilen 22.02.2024 tarihli cevabi yazıda da; ALTIN ÇİNİ tarafından teşebbüse yönelik belirli bir satış bölgesinin belirlenmediği, başka illerdeki satıcılar tarafından Gaziantep bölgesine ürün satışına engel bir durumun söz konusu olmadığı ve ALTIN ÇİNİ ile aralarında yazılı bir bayilik sözleşmesinin de bulunmadığı ifade edilmiştir.
- (37) Gerek yerinde incelemelerden gerekse de cevabi yazılardan elde edilen bilgi ve belgeler ışığında; ALTIN ÇİNİ ile yeniden satıcıları arasında her ne kadar yazılı bir bayilik sözleşmesi bulunmasa da fiili durumda taraflar arasında bir bayilik ilişkisinin kurulduğu değerlendirilmektedir. Nitekim ALTIN ÇİNİ'ye ait resmi internet sitesinde "BAYİLERİMİZ⁸" sekmesi altında KARDEŞLER SERAMİK, GÜRSU TİCARET ve FIRAT SERAMİK dâhil olmak üzere 36 farklı bayiye yer verildiği anlaşılmıştır. Söz konusu husus Bulgu-5'te geçen ifadelerle birlikte değerlendirildiğinde ALTIN ÇİNİ tarafından bayilerinin bölge dışına satışlarının kısıtlanmasına yönelik bir çıkarım yapılabilecekse de, Bulgu-7 ve Bulgu-8 ile bayiler tarafından gönderilen cevabi yazılar göz önüne alındığında fiiliyatta bölge dışına satışların yapıldığının görüldüğü, söz konusu bayilerin ürünleri diledikleri müşterilere ve yerlere satabildiği, somut olay bakımından 4054 sayılı Kanun'un ihlal edildiği şüphesine ilişkin yeterli bilgi ve bulgu elde edilemediği sonucuna ulaşılmıştır.

⁸ <https://www.altincini.com.tr/bayiler>; Erişim Tarihi: 06.03.2024

I. SONUÇ

- (38) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikâyetin reddi ile soruşturma açılmamasına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.